

Remissvar avseende - Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensutredning

Sammanfattning av ärendet

Boverket har remitterat förslag till föreskrifter om översiktsplan med konsekvensutredning. I remissmaterialet framgår Boverkets bedömning av konsekvenser för bland annat kommunerna.

Föreskrifterna syftar till att ställa krav på enhetlig digital hantering av översiktsplaner som en del av målsättningen om en framtida obruten digital samhällsbyggnadsprocess. Föreskrifterna föreslås träda i kraft 2024-05-01 och tillämpas för översiktsplaner som påbörjas efter 2026-12-31.

Kommunstyrelseförvaltningen noterar att förslag till föreskrifter preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Föreskrifterna ska stötta kommuner i hur de ska uppfylla kraven. Föreskrifterna innehåller regler om hur informationen i en digital översiktsplan ska definieras och identifieras. Det kommunala självstyret bedöms inte påverkas negativt av författningsförslaget, därav hanteras remissvaret på förvaltningen.

Förvaltningens synpunkter i korthet:

- Boverket bör ställa krav på format för öppna data.
- Önskvärt med nedladdningsbar databas.
- Förespråkar ett öppet standardiserat format.
- Förespråkar en standardiserad stilsättning.
- Förespråkar en standardiserad lagerordning.

Ärendet

Haninge kommun har fått en remiss angående Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplaner med konsekvensutredning. Remissvaret ska skickas till Boverket senast 2023-08-25.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsprocessen består av många delprocesser som för närvarande inte kan dra nytta av och återanvända den information som skapas i dessa delprocesser. Regeringen har fått i uppdrag av

riksdagen att lösa en digital samhällsbyggnadsprocess. Som en del av detta har regeringen gett Boverket befogenhet att skapa föreskrifter för översiktsplaner enligt 10 kap. 31 § PBF.

Syftet med föreskrifterna är att möjliggöra digitalt utbyte av information i översiktsplanen och därmed närma sig en obruten digital samhällsbyggnadsprocess där översiktsplaninformation kan göras tillgänglig och behandlas digitalt. Föreskrifterna syftar till att främja fortsatt digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och skapa en enhetlig och effektiv digital process som gynnar medborgare, företag, kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra aktörer genom att underlätta informationsutbyte mellan dem.

För att uppnå en digital samhällsbyggnadsprocess behövs en nationell informationsspecifikation för översiktsplaner som utvecklas av Lantmäteriet med medverkan av Boverket. Denna specifikation kommer att ange de exakta förutsättningarna för informationsöverföring i översiktsplanen.

Många kommuner arbetar redan med att utveckla digitala planer, men för att dra full nytta av digitaliseringen behövs tydliga regler om hur informationen ska definieras och identifieras för att kunna överföras, behandlas och göras tillgänglig digitalt.

Det förväntas att arbetsmetodikerna för att ta fram översiktsplanerna kommer att förändras, vilket kan innebära ökad tidsåtgång i införandefasen. Trots detta förväntas förändringen på sikt leda till tids- och kvalitetsvinster vid utarbetandet och tillämpningen av översiktsplanerna.

Kostnaderna för kommunerna kommer att variera beroende på hur de för närvarande producerar sina översiktsplaner. För kommuner som inte arbetar digitalt kan kostnaderna bli högre eftersom ett digitalt tillvägagångssätt kräver programvara, programlicenser, kompetenshöjning och support för att skapa databaser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen stöder fortsatt arbete med att skapa en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.

Förvaltningen anser att Boverket bör ställa krav, eller åtminstone ge förslag, till andra myndigheter om vilka format de bör använda för sin öppna data.

Det vore önskvärt om Boverket tillhandahöll en nedladdningsbar databas.

Förvaltningen förespråkar användning av ett öppet standardiserat format, som till exempel "geopackage". Om geopackage används kan en standardiserad stilsättning för geografiska data inkluderas, vilket sparar tid och ger översiktsplanerna ett enhetligt utseende.

Förvaltningen föreslår även att en standardiserad lagerordning definieras. Annars är det viktigt att kommunerna lagrar lagerordningen samtidigt som de antar översiktsplanen eller gör ändringar, annars kan tolkningen av översiktsplanen variera beroende på i vilken ordning lagren visas eftersom de kan överlappa varandra.

Underlag för yttrandet

- Tjänsteskrivelse 2023-06-20, Remissvar avseende - Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensutredning, KS 2023-00143
- Remiss - Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensutredning. Mars 2023, diarienummer 2787/2022, handlingar finns här: www.boverket.se/opregler

Sara Bjurström
Hållbarhetschef

Erik Andersson
Översiktsplanerare